
МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ЄВРОПЕЙСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Полтавська філія

ЄВРОПЕЙСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ

МАТЕРІАЛИ

ІХ МІЖВУЗІВСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

“ЕКОНОМІКА ХХІ СТОЛІТТЯ: ПРОБЛЕМИ ТРАНСФОРМАЦІЇ ТА
ГЛОБАЛІЗАЦІЇ”

21 квітня 2005 року

Україна, м. Полтава, вул. Пушкіна, 141,

Тел/факс 8 (05322) 2-24-51, 56-50-43

[www. eu. poltava.ukrtel.net](http://www.eu.poltava.ukrtel.net)

ОРГКОМІТЕТ

Голова оргкомітету

Томілін Олексій Олександрович, к. с\г. н.,
директор Полтавської філії Європейського
університету

Заступник голови

Сахно Тамара Вікторівна, д.х.н, заступник
директора з навчально-методичної та наукової
роботи

Секретар конференції

Горбенко Марина, лаборант кафедри економіки та
менеджменту

Члени оргкомітету:

Гаврилова О.А. к.с\г.н., завідувач кафедрою економіки та менеджменту

Воронянська А.П. ст. викладач кафедри економіки та менеджменту

Нестеренко О.П. ст. викладач кафедри економіки та менеджменту

Сараєва Н.Т. ст. викладач кафедри економіки та менеджменту

Недогарок В.О. ст. викладач кафедри економіки та менеджменту,
завідуюча денним відділенням

Члени журі:

Борух В.О.

к.с\г.н., доцент кафедри економіки та менеджменту

Нестеренко О.П.

ст. викладач кафедри економіки та менеджменту

Петрова Л.П.

викладач кафедри

ЕКОНОМІКА ХХІ СТОЛІТТЯ: ПРОБЛЕМИ ТРАНСФОРМАЦІЇ ТА ГЛОБАЛІЗАЦІЇ

Томілін О.О

*директор Полтавської філії Європейського університету,
кандидат сільськогосподарських наук*

Початок ХХІ століття для світового співтовариства характеризується переходом до нової ери - ери глобалізації розвитку. Світовий досвід другої половини ХХ століття показує, що ніякі специфічні умови, кризові стани і внутрішні трансформації не можуть ні відмінити, ні відкласти дію об'єктивних законів глобалізації розвитку.

Орієнтири національного розвитку в сучасному світі лежать не всередині національної економіки - вони далеко винесені на зовнішні глобальні рубежі. Саме там потрібно приймати стратегічні рішення, таким чином формуючи світову глобальну систему, яка дасть змогу національним системам вчасно перебудуватися і розвиватися в напрямку рівноваги. Невідворотний наступ глобалізації і прийдешня глобальність світу вимагають принципово нової розстановки основних геостратегічних і геополітичних сил світу, досягнення єдності світового простору.

Ніколи ще так гостро перед кожною країною і кожною людиною не стояла проблема адаптації в стрімко перемінному світі, проблема пошуку свого місця в глобальному, взаємозалежному світі. Проблема виживання гостро стоїть зараз не тільки перед окремою людиною і соціальними групами, але і багатьма країнами. Тому від правильно вибраної стратегії, від ступеня використання матеріальних і інтелектуальних ресурсів, від якості відповіді на ці питання залежить майбутнє нашої країни.

Україна через своє геостратегічне місце і роль є не тільки регіональною, а й глобальною країною. Ставши великою незалежною європейською державою, Україна не може сховатись у своїй національній квартирі. Вона повинна знайти механізми розв'язання суперечностей між своїми внутрішніми, національними та глобальними інтересами.

Наша держава має як величезні історичні шанси, так і величезні проблеми внутрішнього облаштування, внутрішньої економічної, політичної і соціальної інтеграції.

Захист вітчизняного виробника і споживача має стати національним пріоритетом. Можливість такого захисту в ефективному державному і законодавчому регулюванні економіки, у відродженні і реструктуризації промисловості, в реіндустріалізації України на інноваційній основі. Підвищення внутрішньої і міжнародної конкурентоспроможності української продукції має стати найважливішим завданням державної стратегії.

Ми повинні побудувати самодостатню економіку. На перехідному (трансформаційному) етапі розвитку країни її національним інтересам

найбільше відповідає багатоукладна соціально орієнтована економіка ринково-інноваційного типу, побудована на системному поєднанні ринкових механізмів та механізмів державного регулювання.

У період кризи та виходу з неї для реального зупинення спаду виробництва і поживлення національного виробництва необхідно відновити і посилити пряме державне управління державним сектором економіки, а також налагодити систему державного регулювання і стимулювання недержавного сектора економіки, особливо малого бізнесу. Завдання держави — стимулювати зростання внутрішнього споживання як локомотива піднесення національного виробництва.

Відродження і формування власного національного ринку і національного капіталу на новій основі в умовах повної державної незалежності входить до складу визначальних національних інтересів України. Слід зупинити руйнування внутрішнього ринку України, яке має місце внаслідок неконтрольованої експансії й товарної агресії економічно більш сильних сусідів і країн-партнерів. Необхідно забезпечити відродження внутрішнього ринку і прискорене формування власного народногосподарського комплексу із завершеними технологічними циклами виробництва продукції.

Національні інтереси України диктують необхідність відновлення вже в найближчій перспективі втрачених міжнародних ринків, що є можливим лише на основі підвищення конкурентоспроможності національного виробництва. Необхідно зупинити процеси деіндустріалізації України і забезпечити ефективну структурну перебудову економіки та її реіндустріалізацію на новій основі. Державний захист національного ринку є особливо відповідальним завданням. Навіть в умовах глобальної інтеграції значення національного ринку, його роль і місце повинні мати найвищу пріоритетність для держави.

У формуванні національних стратегій треба знайти баланс внутрішніх і зовнішніх інтересів. Як і інші європейські країни, Україна не зможе розв'язати своїх внутрішніх проблем без урахування і ефективного використання впливу глобальних факторів нової світової ери і суспільно-економічної формації глобалізму. У ХХІ столітті, як ніколи раніше, найбільша мудрість суспільства полягає саме в тому, щоб, як говорив М. Драгоманов, "убачити напрямок руху світового, його міру, закон послужитись тим рухом. Інакше той рух піде проти нас, розчавить нас". Глобальна інтеграція та безпека розвитку, базована на принципах справедливості й демократії, і є тим законом світового розвитку, який визначає шлях у майбутнє кожної суверенної нації — держави.

Держава в Україні має бути настільки сильною і ефективною, щоб не дозволити жодній корпорації чи якійсь іншій економічній силі підпорядковувати себе своїм приватним інтересам на шкоду загальнонаціональним. Державна власність і патронаж держави щодо не повинен запобігти нехтуванню ними національними інтересами через перенесення своєї діяльності в інші країни в умовах міжнародно

конкуренції. Це все забезпечить економічну силу українській державі, яка проявиться у захисті малого і середнього бізнесу від рекету, розорення його великими національними і іноземними компаніями. Для створення державного сектора потрібно припинити приватизацію прибуткових підприємств, повернути у державну власність на економічній основі ті приватизовані підприємства, які є неефективними. У цьому проекті передбачається, що держава відновить свій авторитет і владу у суспільстві на здоровій основі справжньої демократії. Вона зможе виділяти кошти на освіту, культуру, науку — на творення української нації, яка має бути рушійною силою цього значущого процесу.

КЛАСТЕРНЫЙ ПОДХОД В СИСТЕМЕ ОБРАЗОВАНИЯ

Сахно Т.В., д.х.н.

Полтавский филиал Европейского университета

Качество и уровень образования населения, как показала практика, занимает определяющую роль в развитии индустриального и первых этапов постиндустриального общества. В высшей школе готовится будущая интеллектуальная элита, и поэтому проблеме обеспечения качества высшего образования, ставшего поистине массовым, а не элитным, в настоящее время уделяют наибольшее внимание. В Западной и Центральной Европе, США действуют специальные правительственные и межгосударственные программы в области развития и мониторинга образовательной системы. Создание эффективных систем обеспечения качества высшего образования рассматривается как непременная составляющая правовых реформ и условие обеспечения дальнейшего развития демократии, университетской автономии и академических свобод в целях эффективного взаимодействия науки, образования и промышленности. Выработка концептуальных подходов к формированию промышленных кластеров позволяет более прагматично подходить к реализации этой цели через создание совместных образовательных и исследовательских программ.

В настоящее время применение кластерного подхода рассматривается в качестве одного из наиболее эффективных путей развития территорий. Подготовка специалистов высокой квалификации наряду с увеличением экономической активности депрессивных регионов, повышением уровня городских экономик, развитием отраслей высоких технологий, поддержанием экспорта является основным мотивом в создании кластерных структур.

Использование различных стратегий в развитии кластера предполагает наличие как поддерживающих, так и сдерживающих факторов. Первый поддерживающий фактор - участие администрации и бизнеса при развитии отраслевых кластеров.

Администрация, в настоящее время, может проводить активную работу в построении общения между учебными заведениями, научно-исследовательскими институтами и бизнесом, обеспечивать урегулирование

ЗМІСТ

✓ ЕКОНОМІКА ХХІ СТОЛІТТЯ: ПРОБЛЕМИ ТРАНСФОРМАЦІЇ ТА ГЛОБАЛІЗАЦІЇ

Томілін О.О.

директор Полтавської філії Європейського університету, кандидат 5
сільськогосподарських наук
КЛАСТЕРНЫЙ ПОДХОД В СИСТЕМЕ ОБРАЗОВАНИЯ

Сахно Т.В., д.х.н.

Полтавский филиал Европейского университета 7
СИСТЕМА УПРАВЛЕНИЯ ПРОМЫШЛЕННОЙ БЕЗОПАСНОСТЬЮ
ОАО «ЛУКОЙЛ»

Бурбак А.Н., доцент

Полтавский университет потребительской кооперации 11
СОЗДАНИЕ ПРОМЫШЛЕННЫХ КЛАСТЕРОВ В КАЗАХСТАНЕ

Иргибаева И.С., д.х.н., профессор

Евразийского национального университета имени Л.Н. Гумилева. 14
г. Астана.

ПОЛИТИКА В ОБЛАСТИ РЕГУЛИРОВАНИЯ РЫНКА В ЧАСТИ
ОБЕСПЕЧЕНИЯ ПРОМЫШЛЕННОЙ БЕЗОПАСНОСТИ

Забелина А.А. доц.

Полтавский филиал Европейского университета 17
РИНКОВО-ДЕМОКРАТИЧНА ТРАНСФОРМАЦІЯ ВЛАДИ В
УМОВАХ РОЗВИТКУ ПРОЦЕСІВ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ ТА
ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ, ЯК ОДНА ІЗ ФОРМ РУХУ ДО ЗМІЦНЕННЯ
ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ КРАЇНИ

Василь Похилок, к.с.е.н., доцент

Полтавського університету споживчої кооперації України 20
ЯКІСТЬ ТОВАРІВ - ОЗНАКА СТАБІЛЬНОЇ, РОЗВИНУТОЇ
ЕКОНОМІКИ

Тютюнник Н.В.

Полтавська філія Європейського університету 26
РОЗВИТОК ПРОМИСЛОВОСТІ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ
ЕКОНОМІКИ

Борух В.О. к.с/г.н., доц.

Полтавська філія Європейського університету 28
ФОРМЫ ЭКОНОМИЧЕСКОЙ ИНТЕГРАЦИИ

Волкова Н.Н. к.т.н., с.н.с.,

«Контроль и диагностика», г. Москва Россия (Москва) 32
РОЗВИТОК МАЛОГО БІЗНЕСУ В УКРАЇНІ: ПРАВОВІ АСПЕКТИ
Сарана С.В.,

Полтавський інститут бізнесу МНТУ

СОЦИАЛЬНО-ЭКОНОМИЧЕСКИЕ АСПЕКТЫ В УСЛОВИЯХ
ГЛОБАЛИЗАЦИИ И РЕГИОНАЛИЗАЦИИ 37

Шуканов П.В.,

Полтавський університет потребительской кооперации України КЛАСТЕРНИЙ МЕХАНІЗМ УПРАВЛІННЯ РЕГІОНАЛЬНИМ РАЗВИТИЕМ	39
Волкова Н.Н., Хахель С.М. Научно-учебный центр «Контроль и диагностика», г. Москва	
Полтавський університет потребительской кооперации КРЕДИТНО-МОДУЛЬНА СИСТЕМА В РОЗРІЗІ БОЛОНСЬКОГО ПРОЦЕСУ	43
Енгель П.С. к. т. н., доц., Полтавський університет споживчої кооперації України	46
ДЕРЖАВНЕ ЕКОЛОГІЧНЕ УПРАВЛІННЯ В УКРАЇНІ Оковитий С.І., к.х.н., доцент	
Дніпропетровський державний університет ПРОЛЕМИ УДОСКОНАЛЕННЯ ОПЛАТИ ПРАЦІ В УМОВАХ РИНКОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ	48
Костишина Т.А., к.е.н., доцент, Полтавський університет споживчої кооперації	51
РОЗВИТОК КЛАСТЕРНИХ СТРАТЕГІЙ В ІНФОРМАЦІЙНО- КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЯХ Болдирева Л.М.,	
Полтавська філія Європейського університету АНАЛІЗ РІВНЯ ТА ЗАБОРГОВАНOSTІ ЗАРОБІТНОЇ ПЛАТИ В АГРОФОРМУВАННЯХ ПОЛТАВСЬКОЇ ОБЛАСТІ	54
А.Воронянська Полтавська філія Європейського університету	58
ПЕРШИЙ В УКРАЇНІ ЕЛЕКТРОННИЙ БАНК Висоцький Ю.Б., д.т.н., професор	
Донецький державний університет економіки і торгівлі РОЗВИТОК КЛАСТЕРНОЇ МОДЕЛІ МІЖ МАЛИМ І СЕРЕДНІМ БІЗНЕСОМ	64
Регада О.В. Облдержадміністрація	65
КЛАСТЕРНА МОДЕЛЬ – ЯК ІННОВАЦІЙНИЙ ПРОЦЕС ЕКОНОМІКИ В. Недогарок, Н.Кущенко	
Полтавська філія Європейського університету ДО ПИТАННЯ РОЗРОБКИ МЕХАНІЗМУ МОТИВАЦІЇ ЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЛЮДИНИ	68
Сідько Інна, 4 курс Науковий керівник Воронянська А.П.	
Полтавська філія Європейського університету МОДУЛЬНО-РЕЙТИНГОВА СИСТЕМА ВИКЛАДАННЯ ІНФОРМАТИКИ	69
Сахно Ю.Е. Європейський університет, Полтавська філія	72